

Program własny opracowany i wdrożony
przez mgr Marzenę Łopacińską nauczycielkę edukacji
wczesnoszkolnej w SP 33 im. Marii Kownackiej
w Częstochowie

**„Edukacja wczesnoszkolna
z elementami przedsiębiorczości”**

- **Program opracowany na podstawie
innowacji pedagogicznej pt. „Mam talent”**

- wdrożony od r. szkolnego 2017/2018 na I etap edukacyjny
- zatwierdzony przez Radę Pedagogiczną w dn.

Nr w Szkolnym Zestawie Programów
Nauczania.....

Częstochowa, rok szkolny 2017/2018

Spis treści

Wstęp.....	3
I Charakterystyka programu.....	4
II Cele ogólne.....	5
III Cele szczegółowe.....	5
IV Zadania szkoły.....	6
V Treści edukacyjne.....	7-9
VI Przewidywane osiągnięcia.....	10
VII Opis procedur osiągnięcia celów.....	11
VIII Ocenianie osiągnięć uczniów. Ewaluacja.....	12
IX Bibliografia.....	13
X Przykłady realizacji zagadnień	14
XI Plan pracy	15-20
XII Załączniki.....	21-24

WSTĘP

Założenia programu „Edukacja wczesnoszkolna z elementami przedsiębiorczości” mają na celu nauczyć uczniów rozpoznawania swoich mocnych stron, by je dalej rozwijać, zdobyć niezbędne w dalszej karierze szkolnej i zawodowej umiejętności, takie jak: wytyczanie i realizacja celów, planowanie przedsięwzięć, autoprezentacja, wykorzystanie technik komputerowych do prezentacji, odporność na porażkę.

W wyniku realizacji programu rozwinie się baza szkoły poprzez działania podejmowane przez uczniów, zmieni się sposób postrzegania szkoły w środowisku, a także postrzeganie celowości uczenia się zarówno przez uczniów jak i rodziców.

Spodziewane jest pogłębienie współpracy z rodzicami, wspomaganie rodziców w rozwijaniu talentów dzieci.

I CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU

Program programu „Edukacja wczesnoszkolna z elementami przedsiębiorczości” został stworzony dla uczniów klas I-III Szkoły Podstawowej nr 33 im. Marii Kownackiej w Częstochowie. Jego realizacja przebiegać będzie w latach 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020 jako rozszerzenie nowej podstawy programowej.

Jego nadrzędnym celem jest wspomaganie i budowanie przedsiębiorczej postawy wśród najmłodszych uczniów, unowocześnienie i poszerzenie oferty edukacyjnej szkoły, w ramach której uczniowie nauczą się rozpoznawać i rozwijać swoje mocne strony, umiejętności niezbędne w dalszej karierze szkolnej i zawodowej, aktywna i bliższa współpraca rodziców ze szkołą i środowiskiem lokalnym.

Elementy wiedzy i umiejętności z zakresu przedsiębiorczości pobudzą kreatywność uczniów, poczucie odpowiedzialności za własną pracę, wyobraźnię i umiejętność planowania przedsięwzięć. Poprzez stwarzanie sytuacji samodzielnego poszukiwania, podejmowania inicjatywy, realizacji pomysłów, korzystania z nowych i nieznanych źródeł wiedzy, uczniowie będą mogli brać namacalny udział rozwoju własnej kariery szkolnej, a w przyszłości zawodowej. Ciekawą propozycją będą zajęcia warsztatowe w wybranym banku częstochowskim, próby uczestnictwa w Programie Szkolnych Kas Oszczędności oraz konkursach ogłaszanych w kwartalniku PKO BP „Brawo Bank” lub innych ofert banków kierowanych do szkół.

II CELE OGÓLNE

1. Wspomaganie i budowanie przedsiębiorczej postawy wśród najmłodszych uczniów
2. Unowocześnienie i poszerzenie oferty edukacyjnej szkoły, w ramach której uczniowie nauczą się rozpoznawać i rozwijać swoje mocne strony, umiejętności niezbędne w dalszej karierze szkolnej i zawodowej
3. Aktywna i bliższa współpraca rodziców ze szkołą i środowiskiem lokalnym

III CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Kształcenie umiejętności wytyczania i realizacji celów, postawy zaradności, skłonności do podejmowania różnych inicjatyw.
2. Kształtowanie otwartości na otaczający ucznia świat oraz ciekawości tego świata.
3. Nabywanie podstawowych umiejętności i kompetencji dzieci w kluczowych obszarach związanych z przedsiębiorczością, mikroekonomią i rynkiem pracy, ze szczególną uwagą na planowanie opłacalnych przedsięwzięć.
4. Rozwijanie i kształtowanie skutecznej komunikacji dziecka z otoczeniem i w różnorodnych sytuacjach życiowych (np. negocjacje, konflikt).
5. Pobudzanie kreatywności i twórczego myślenia, jako postawy przedsiębiorczości, kreatywnego generowania pomysłów, pracy w zespole, w tym sprawnej komunikacji pomiędzy członkami zespołu, ducha zdrowej i uczciwej rywalizacji.
6. Nauka podejmowania własnej inicjatywy.
7. Rozwijanie wyobraźni dziecka, tworzenia, planowania wizji przyszłości.
8. Kształcenie postawy gotowości do podejmowania nowych zadań i ról społecznych, dokonywania wyborów, modelowania zachowań przedsiębiorczych.
9. Doskonalenie umiejętności rachowania.
10. Wykorzystywanie informacji pochodzących z wielu źródeł.
11. Rozwijanie umiejętności autoprezentacji, odporności na tremę i porażkę.
12. Promowanie przedsiębiorczości w ramach pracy stoisk podczas kiermaszów, festynów i innych typów działań i przedsięwzięć.

IV ZADANIA SZKOŁY

Priorytetowym zadaniem szkoły jest wszechstronny rozwój ucznia. Innowacja pedagogiczna „Mam talent” i odnoszący się do niej program „Elementy przedsiębiorczości” w pełni spełnia to zadanie, umożliwiając uczniom stworzenie sytuacji aktywności poprzez samodzielne wytyczanie i realizację celów, planowanie opłacalnych przedsięwzięć, odkrywanie pomysłów na własny rozwój, karierę uczniowską i zawodową. Uczy pracy w zespole, szacunku do pracy i satysfakcji z podejmowanych wyzwań. Umożliwia uczniom doskonalenie myślenia logicznego, biegłości rachunkowej oraz posługiwania się programami komputerowymi i innymi urządzeniami cyfrowymi. Uczy odpowiedzialności za własne pomysły i ich realizację. Pozwala uczniom poznać swoje mocne strony. Spełnia też zadania szkoły w zakresie skutecznego rozwoju współpracy z rodzicami oraz promowania jej w środowisku lokalnym. Poprawia obraz szkoły poprzez poszerzenie jej oferty pracy.

V TREŚCI EDUKACYJNE

Treści edukacyjne zawarte w programie są rozszerzeniem nowej podstawy programowej dla I etapu edukacyjnego i pochodzą z podstaw programowych:

- WOS dla obecnego III etapu edukacyjnego w zakresie dotyczącym rozumienia zasad gospodarki rynkowej
- Podstaw przedsiębiorczości dla IV etapu edukacyjnego w zakresie komunikacji i podejmowania decyzji oraz planowania i kariery zawodowej.

Przyswojenie przez uczniów edukacji wczesnoszkolnej treści programowych etapów wyższych odbywać się będzie poprzez zastosowanie uczenia przez działanie wsparte zainteresowaniem i zaangażowaniem uczniów. Zdobyta wiedza i umiejętności stanowiąc będą bazę jako przygotowanie do podejmowania do nowych i nietypowych rozwiązań i działań w starszych klasach. Oscylują wokół następujących zakresów tematycznych:

I. Przedsiębiorcza postawa

1. Kształtowanie podstawowych kompetencji przedsiębiorczych na przykładach z życia własnej rodziny i miejscowości (w jaki sposób praca i przedsiębiorczość pomagają w zaspokajaniu potrzeb ekonomicznych).
2. Określanie cech i umiejętności człowieka przedsiębiorczego.
3. Poznanie własnych mocnych stron przydatnych w samorozwoju przedsiębiorczości.

II. Elementy wiedzy ekonomicznej

1. Stosowanie w praktyce podstawowych zasad organizacji pracy: cel, planowanie (prosty biznesplan), podział zadań, harmonogram, ocena wyników.
2. Stosowanie zasad racjonalnego gospodarowania w odniesieniu do własnych zasobów (np. czasu, pieniędzy)
4. Budowanie podstawowej wiedzy związanej z zarabianiem i oszczędzaniem pieniędzy.

III. Gospodarstwo domowe

1. Prezentacje zawodów swoich rodziców, wyjaśnienia na przykładach, jak funkcjonuje gospodarstwo domowe, wymienia główne dochody i wydatki gospodarstwa domowego.
2. Układanie budżetu gospodarstwa rodzinnego.
3. Planowanie budżetu konkretnego przedsięwzięcia z życia ucznia, klasy, szkoły (wydatki, źródła finansowania, uzyskane zyski).
4. Tworzenie samodzielnie i we współpracy z rodzicami liczmanów, gier planszowych oraz pomocy montessoriańskich w celu rozwoju myślenia logicznego, rozwiązywania problemów, w tym programowania.

IV. Pieniądz i banki

1. Poznanie nominałów monet i banknotów polskich i Unii Europejskiej.
2. Kształcenie umiejętności biegłości liczenia.
3. Nauka zwrotów grzecznościowych stosowanych podczas zakupów w języku polskim i języku angielskim we współpracy z nauczycielem języka angielskiego uczącym w klasie.
4. Planowanie i praktyczne dokonywanie zakupów. Cena brutto i netto. Waga brutto, netto, tara. Miary wag, długości i pojemności.
5. Współpraca z wybranym bankiem: szkolenia typu warsztatowego, (w zależności od zainteresowania i zgody rodziców wejście w Program Szkolnych Kas Oszczędności)
6. Obliczenia zegarowe i kalendarzowe: terminy wpłat i wypłat pieniędzy.

V. Komunikacja i podejmowanie decyzji

1. Przestrzeganie zasad prawidłowej współpracy w grupie , zasady etyczne w relacjach: wykonawca produktu/darczyńca-sprzedawca -klient oraz zdrowej rywalizacji.
2. Podejmowanie uczciwych czynności związanych z reklamą produktu werbalną i niewerbalną (np. plakat, ogłoszenie, rysunki, ozdoby stoisk itp.) w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska.
3. Poznanie praw konsumenta. Kształtowanie postawy asertywności, możliwości składania reklamacji.

VI. Programowanie wizualne

1. Tworzenie i doskonalenie umiejętności pisania, czytania i prezentowania prostych sytuacji, pojedynczych poleceń i sekwencji sterujących obiektem na ekranie komputera, bądź innego urządzenia cyfrowego.

VI PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA

Dzięki poznaniu swoich mocnych stron uczniowie będą:

- przygotowani do wykorzystania w pełni swojego potencjału
- kreatywni
- otwarci na kontakty z innymi instytucjami wspierającymi ich rozwój
- asertywni
- zmotywowani do podejmowania innych działań, np. udział w konkursach,
- nabiorą większej wiary we własne możliwości i umiejętności
- potrafili podejmować racjonalne decyzje
- potrafili ocenić skutki własnych działań

Dzięki wykorzystaniu technik programowania :

- uczniowie poszerzą swoje umiejętności pracy z komputerem i innymi urządzeniami programowania
- rozwiną myślenie logiczne
- nauczą się zdrowej współpracy i zabawy rówieśnikami oraz zasad zdrowej rywalizacji
- zacieśnią współpracę szkoły z rodzicami
- będą stosować różne formy komunikacji w celu autoprezentacji

Dzięki poszerzeniu wiedzy i umiejętności z zakresu przedsiębiorczości, uczniowie będą:

- umieli zaplanować i zorganizować akcje i stoiska podczas festynów szkolnych

- sprawniej dokonywać obliczeń rachunkowych
- reklamować w środowisku szkolnym i lokalnym własne produkty
- osiągać zyski ze sprzedaży produktów
- ocenić pozytywne i negatywne skutki podjętych decyzji, zarówno wymierne (opłacalność przedsięwzięcia) jak i niewymierne
- dzielić drogę do celu na etapy, konsekwentnie realizując swoje zamierzenia
- znać korzyści wynikające z planowania własnych działań

VII OPIS PROCEDUR OSIĄGANIA CELÓW

Program własny „Edukacja wczesnoszkolna z elementami przedsiębiorczości” będzie realizowany w ramach zajęć edukacji wczesnoszkolnej, których treści zostaną poszerzone o treści z zakresu przedsiębiorczości, dostosowane do możliwości uczniów najmłodszych, oparte o konkretne praktyczne działania, typu: planowanie sprzedaży, obliczanie kwot zysku, organizowanie stoisk podczas festynów, współpraca z bankiem, reklamowanie własnej sprzedaży, udział w konkursach o tematyce z zakresu wiedzy o przedsiębiorczości, współpracę z rodzicami, wybranymi bankami i środowiskiem lokalnym.

Program stworzy możliwość nauczenia dobrego spędzania czasu wolnego ucznia, a także współdziałania w grupie i odpowiedzialności za powierzone zadania. Pozwoli poznać mocne strony uczniów, przez co wzmocni wiarę we własne możliwości przygotuje ich do umiejętności zaplanowania kariery uczniowskiej, jak i w przyszłości zawodowej.

Uczniowie objęci programem będą mogli prezentować swoje wykonane lub zdobyte przez np. darczyńców, rodziców wyroby i sprzedać. Zdobyte umiejętności szacowania opłacalności przedsięwzięcia, prowadzenie przez uczniów działań generujących zyski przyczynią się do kreatywności uczniów, osiągania przez nich sukcesów, bądź radzenia sobie z niepowodzeniami.

VIII OCENIANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW. EWALUACJA

Program zakłada praktyczne działanie i aktywny udział uczniów w życiu szkoły i środowiska lokalnego. Dlatego też ocenie będą podlegać wszystkie osiągnięcia uczniów, wraz ze zdobytą wiedzą teoretyczną i praktycznym działaniem. Sukcesem programu będzie udział uczniów w konkursach, organizacjach uroczystości szkolnych, typu kiermasz, jak również biegłość w obliczeniach rachunkowych, umiejętność formułowania ogłoszeń, haseł reklamowych, rymowanek itp. oraz plakatów reklamowych, czy zaproszeń. Program będzie sprawdzany w drodze ewaluacji wspierającej po wybranych zajęciach oraz w wyniku ewaluacji całościowej na koniec roku szkolnego. Narzędzia ewaluacyjne będą stanowiły ankiety skierowane do uczniów i rodziców, a także półroczne sprawozdania nauczycielki prowadzącej program opisujące stopień realizacji zamierzonych celów. Wyniki ewaluacji posłużą modyfikacji programu. Na bieżąco uczniowie będą oceniać własny wkład pracy i osiągnięcia.

Ewaluacja

W celu ewaluacji będą na bieżąco zbierane prace w portfolio uczniów, publikowane prezentacje na stronie szkoły, dyplomy uczestnictwa w turniejach, olimpiadach, zawodach, podsumowanie finansowe przedsięwzięć realizowanych przez uczniów, inne sukcesy uczniów, pozytywne zmiany wychowawcze, opinie uczniów, rodziców, innych osób. Źródłem informacji będą analiza prac i przedsięwzięć uczniów, opinie uczniów wyrażone w ankietach, opinie rodziców wyrażone podczas wywiadu lub w ankietach, dokumentacja przebiegu nauczania i wychowania, obserwacja. W tym celu w każdym półroczu autorzy

innowacji przeprowadzą analizę zebranej dokumentacji i przedstawią w formie sprawozdania podczas zebrania rady pedagogicznej.

Bibliografia

JAKUBOWSKI Wojciech J., MAJ Tadeusz, ZAŁĘSKI Piotr : Podstawy przedsiębiorczości : podręcznik do liceów i techników : zakres podstawowy i rozszerzony. - Warszawa : Oficyna Wydawnicza Krzysztof Pazdro, 2003

JAKUBOWSKI Wojciech J., MAJ Tadeusz, ZAŁĘSKI Piotr : Podstawy przedsiębiorczości : program nauczania : w liceach i technicach : zakres podstawowy i rozszerzony. - Warszawa : Oficyna Wydawnicza Krzysztof Pazdro, 2002

MEN o edukacji dla rynku pracy. Przykładowe programy nauczania podstaw przedsiębiorczości. - Warszawa : MEN. Biuro Administracyjno-Gospodarcze, 2001

MIERZEJEWSKA-MAJCHEREK Janina : Przedsiębiorczość na co dzień : poradnik metodyczny dla nauczyciela podstaw przedsiębiorczości. - Warszawa : Wydaw. REA, cop. 2002

MIKINA Agnieszka, ZAJĄC Bożena : Jak wdrażać metodę projektów? : poradnik dla nauczycieli i uczniów. - Kraków : Impuls, 2001

MIKINA Agnieszka, SIENNA Małgorzata : Przedsiębiorczość - klucz do sukcesu : program nauczania podstaw przedsiębiorczości dla liceum ogólnokształcącego, liceum profilowanego i technikum. - Warszawa : Wydaw. REA, 2002

SOBIECKI Roman : Edukacja ekonomiczna w gimnazjum : propozycje metod i środków dydaktycznych : wiedza o społeczeństwie : moduł : wychowanie do aktywnego udziału w życiu gospodarczym : klasy I-III. - Kraków : Rubikon, 2002

ŻURAKOWSKI Filip : Przedsiębiorczość i poszukiwanie pomysłu na firmę i jej uruchomienie : przewodnik dla nauczycieli. - Warszawa : WSiP, 1999

KROGULEC-SWOBODZIEC Maria : I ty możesz zostać przedsiębiorcą // Nowa Edukacja Zawodowa. - 2003, nr 6, s. 20-23

MATEJ Irena : ABC ekonomii // Edukacja i Dialog. - 2004, nr 2, s. 47-50

PODSTAWY edukacji finansowej // Gazeta Szkolna. - 2003, nr 7, s. 16

SADOWSKI Jan, PŁOTYCYK Barbara : Nowe podręczniki do przedmiotów ekonomicznych dla nauczycieli szkół rolniczych // Szkoła Zawodowa. - 1999, nr 5, s. 60-62

SKURA Małgorzata : Kształcąca rola sklepiku szkolnego // Edukacja i Dialog. - 2003, nr 4, s. 39-44

STEMPSKA Elżbieta : Kształcenia cech przedsiębiorczości // Edukacja i Dialog. - 2003, nr 4, s. 36-38

ŚLIWA Barbara : Metoda tekstu przewodniego na lekcji przedsiębiorczości // Nowa Edukacja Zawodowa. - 2003, nr 3, s. 34-36

WILCZYŃSKA Karolina : Lekcje przedsiębiorczości nie mogą być nudne // Gazeta Szkolna. - 2004, nr 6, dod., s. VIII

IX PRZYKŁADY REALIZACJI ZAGADNIEŃ

Przykładowy scenariusz zajęć edukacji wczesnoszkolnej w oparciu o treści wynikające z realizacji programu własnego „Edukacja wczesnoszkolna z elementami przedsiębiorczości”

Temat zajęć: Poznanie nominałów monet i banknotów polskich i krajów Unii Europejskiej.

Cele ogólne:

- poznanie nominałów monet i banknotów
- zapoznanie uczniów z historią waluty krajów Unii Europejskiej

Cele operacyjne:

Uczeń:

- uważnie słucha wiadomości na temat wprowadzenia waluty euro w krajach Unii Europejskiej
- zna nominały monet i banknotów
- poznaje zasady i zwroty grzecznościowe używane podczas dokonywania zakupów w języku polskim i angielskim
- umie posługiwać się pieniędzmi

Metody pracy: : prezentacja multimedialna, pokaz, opowiadanie, praktycznego działania, scenki dramatyczne.

Formy pracy: indywidualna i zbiorowa.

Środki dydaktyczne: informacje krajach Unii Europejskiej i walucie UE, monety i banknoty demonstracyjne i prawdziwe.

Przebieg zajęć:

1. Opowiadanie nauczyciela poparte prezentacją multimedialną pt. „Unia Europejska” . Zapoznanie uczniów z krajami UE, jej przeszłością oraz walutą.
2. Pokaz polskich monet i banknotów.
3. Przeliczanie wartości monet i wybranych banknotów demonstracyjnych.
4. Zapis rozmiennych banknotów i monet, np.: $10\text{zł} = 2\text{zł} + 5\text{zł} + 1\text{zł} + 2\text{zł}$
5. Scenki dramatyczne „ Robimy zakupy” w języku polskim i angielskim (podstawowe zwroty)
6. Omówienie zasad kulturalnego zachowania w sklepie. Poznanie zasad asertywnego zachowania- praw klienta, np. możliwości dokonania reklamacji towaru.

X.PLAN PRACY

Zagadnienia	Tematyka	Sposób realizacji
I. Przedsiębiorcza postawa	<p>1.Kształtowanie podstawowych kompetencji przedsiębiorczych na przykładach z życia własnej rodziny i miejscowości (w jaki sposób praca i przedsiębiorczość pomagają w zaspokajaniu potrzeb ekonomicznych)</p> <p>2.Określanie cech i umiejętności człowieka przedsiębiorczego</p> <p>3.Poznanie własnych mocnych stron przydatnych w samorozwoju</p>	<p>1.Poznanie zawodów rodziców uczniów. Wywiad z rodzicami.</p> <p>2.Sporządzenie listy potrzeb ekonomicznych ludzi (zapoznanie z terminem „potrzeba ekonomiczna”)</p> <p>3.Spotkanie z wybranym rodzicem.</p> <p>1.Spotkanie z „człowiekiem sukcesu”.</p> <p>2.Stworzenie mapy myśli pt. „Człowiek sukcesu”</p> <p>1.Poznanie własnych mocnych i słabych stron . Analiza własnych zainteresowań, możliwości</p>

		<p>oraz ograniczeń.</p> <p>2. Indywidualne plany samorozwoju przedsiębiorczości uczniów z uwzględnieniem sposobów wykorzystania własnych zasobów i pokonania ograniczeń</p>
--	--	---

Zagadnienia	Tematyka	Sposób realizacji
<p>II. Elementy wiedzy ekonomicznej</p>	<p>1. Stosowanie w praktyce podstawowych zasad organizacji pracy :cel, planowanie (Prost biznesplan0, podział zadań, harmonogram, ocena wyników</p> <p>2. Stosowanie zasad racjonalnego gospodarowania w odniesieniu do własnych zasobów (np. czasu, pieniędzy)</p> <p>3. Budowanie podstawowej wiedzy związanej z zarabianiem i oszczędzaniem pieniędzy</p>	<p>1. Planowanie zasad organizacji stoisk sprzedaży podczas festynu: prosty biznesplan.</p> <p>2. Przydział ról, harmonogram, ocena opłacalności, pozyskiwanie sponsorów/darczyńców.</p> <p>3. Współpraca z rodzicami/ instytucjami</p> <p>1. Warsztaty w banku lub z pracownikiem banku</p> <p>2. Obliczenia czasowe (raty, wpłaty In.) Poznanie praktycznego korzystania z bankomatu- pokaz podczas wyjścia</p> <p>1. Poznanie różnych ofert banków dla dzieci</p> <p>2. Zapropnowanie uczniom założenie „Szkolnych Kas Oszczędności”</p>

--	--	--

Zagadnienia	Tematyka	Sposób realizacji
III. Gospodarstwo domowe	<p>1. Prezentacje zawodów swoich rodziców, wyjaśnienia na przykładach, jak funkcjonuje gospodarstwo domowe, wymienia główne dochody i wydatki gospodarstwa domowego.</p> <p>2. Układanie budżetu gospodarstwa rodzinnego.</p> <p>3. Planowanie budżetu konkretnego przedsięwzięcia z życia ucznia, klasy, szkoły (wydatki, źródła finansowania, uzyskane zyski).</p> <p>4. Tworzenie samodzielnie i we współpracy z rodzicami liczmanów, gier planszowych oraz pomocy montessoriańskich w celu rozwoju myślenia logicznego, rozwiązywania problemów, w tym programowania</p>	<p>1. Zapisy zawodów rodziców. Tworzenie listy dochodów i wydatków gospodarstwa domowego. Obliczenia rachunkowe.</p> <p>1. Zapoznanie terminem „budżet domowy”- burza mózgów”.</p> <p>1. Przygotowanie klasowego przedsięwzięcia według pomysłowości uczniów.</p> <p>1. Zorganizowanie w klasie akcji „Dzieci uczą przedsiębiorczości”</p> <p>2. Programowanie uczniów.</p>

Zagadnienia	Tematyka	Sposób realizacji
IV. Pieniądz i banki	<p>1. Poznanie nominałów monet i banknotów polskich i Unii Europejskiej.</p> <p>2. Kształcenie umiejętności biegłości liczenia.</p> <p>3. Nauka zwrotów grzecznościowych stosowanych podczas zakupów w języku polskim i języku angielskim we współpracy z nauczycielem języka angielskiego uczącym w klasie.</p> <p>4. Planowanie i praktyczne dokonywanie zakupów. Cena brutto i netto. Waga brutto, netto, tara. Miary wag, długości i pojemności.</p> <p>5. Współpraca z wybranym bankiem: szkolenia typu warsztatowego, (w zależności od zainteresowania i zgody rodziców, np. wejście w Program Szkolnych Kas Oszczędności)</p> <p>6. Obliczenia zegarowe i kalendarzowe: terminy wpłat i</p>	<p>1. Praktyczne posługiwanie się pieniędzmi (waluta polska i krajów Unii Europejskiej)</p> <p>1. Zagadki, gry kształcące umiejętność biegłości liczenia</p> <p>1. Scenki dramatyczne w języku polskim i angielskim (przy współpracy z nauczycielem języka angielskiego)- „Robimy zakupy”</p> <p>1. Wyjście do sklepu</p> <p>1. Współpraca z bankami : warsztaty, szkolenia, konkursy i inne oferty</p> <p>Zajęcia metoda projektu pt. „Klepsydra czasu”</p>

	wypłat pieniędzy.	
--	-------------------	--

Zagadnienia	Tematyka	Sposób realizacji
V. Komunikacja i podejmowanie decyzji	<p>1.Przestrzeganie zasad prawidłowej współpracy w grupie , zasady etyczne w relacjach: wykonawca produktu/darczyńca-sprzedawca -klient oraz zdrowej rywalizacji.</p> <p>2.Podejmowanie uczciwych czynności związanych z reklamą produktu werbalną i niewerbalną (np. plakat, ogłoszenie, rysunki, ozdoby stoisk itp.) w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska.</p> <p>3. Poznanie praw konsumenta. Kształtowanie postawy asertywności, możliwości składania reklamacji.</p>	<p>1.Prace uczniów podczas festynów szkolnych, środowiskowych i innych przedsięwzięć</p> <p>2.Wycieczki do sklepów i innych punktów konsumpcji, np.pizzeria</p> <p>1.Tworzenie przez uczniów plakatów, zaproszeń, haseł reklamowych werbalnie i niewerbalnie (techniki plastyczne oraz komputerowe) itp.</p> <p>2.Prezentacje przedsięwzięć podczas festynów ,na forum szkoły, środowiska, poprzez zdjęcia , prezentacje, nagrania, wywiady telewizyj, gazety, Internet , zajęcia otwarte i inne.</p> <p>1.Spotkanie z rzecznikiem praw konsumenta w Urzędzie Miasta Częstochowy</p>

Zagadnienia	Tematyka	Sposób realizacji
VI. Programowanie wizualne	1. Tworzenie i doskonalenie umiejętności pisania, czytania i prezentowania prostych sytuacji, pojedynczych poleceń i sekwencji sterujących obiektem na ekranie komputera, bądź innego urządzenia cyfrowego	

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1

Opinia przedstawiciela Rady Pedagogicznej Szkoły Podstawowej nr 33 im. Marii Kownackiej w Częstochowie programu własnego „Edukacja wczesnoszkolna z elementami przedsiębiorczości” opracowanego na podstawie innowacji pedagogicznej „Mam talent”

Autor: mgr Marzena Łopacińska, nauczycielka edukacji wczesnoszkolnej

Program „Edukacja wczesnoszkolna z elementami przedsiębiorczości” spełnia założenia Podstawy programowej szkolnictwa ogólnego. Jest zgodny z priorytetowymi zadaniami Szkoły Podstawowej nr 33 im. Marii Kownackiej w Częstochowie, sprzyja potrzebom edukacyjnym i wychowawczym ucznia. Nakierowany jest na indywidualny rozwój młodego człowieka na potrzeby współczesnego świata związane z przygotowaniem go do samodzielności, kreatywności, samodzielnego wyboru oraz umiejętności zaplanowania własnej kariery uczniowskiej i w przyszłości zawodowej. Wyróżnikiem tego programu jest możliwość praktycznego działania najmłodszych uczniów na forum szkoły i środowiska. Już od pierwszej klasy uczniowie mogą samodzielnie i we współpracy z rodzicami organizować, wdrażać i prowadzić swoje przedsięwzięcia. Takie działania dają możliwość poznania mocnych stron dziecka, ale i hartują w sytuacjach porażek.

Podczas realizacji programu, wykorzystywane metody aktywne w atrakcyjny i przystępny sposób, pozwalając wprowadzać ucznia w świat wiedzy, ale i niezbędnych umiejętności potrzebnych „młodemu przedsiębiorcy”. Zdobywają oni przy tym określone umiejętności, czego wynikiem jest rozwój osobowości, chęć twórczego działania. Pobudzają także motywację dzieci do uczenia się i wspierania własnej aktywności.

Program przewiduje aktywną i systematyczną współpracę autora i jego podopiecznych z innymi instytucjami, np. bank, Urząd Miasta Częstochowy. Na uwagę zasługuje zapewnienie uczniom autoprezentacji na forum szkoły oraz środowiska lokalnego,

sprzyjającej podniesieniu poziomu motywacji do zdobywania wiedzy i umiejętności oraz wiary we własne siły i możliwości.

mgr Agnieszka Klimecka
nauczyciel dyplomowany
Szkoła Podstawowa nr 33 im. Marii Kownackiej w Częstochowie

.....
(podpis)

Częstochowa, 2017r.

Załącznik nr2

Opinia Rady Rodziców Szkoły Podstawowej nr 33 im. Marii Kownackiej w Częstochowie

Program *„Edukacja wczesnoszkolna z elementami przedsiębiorczości”*

jest zgodny z priorytetowymi założeniami szkoły, daje możliwość szerokiego rozwoju uczniów, motywowania ich do twórczej pracy.

Rada Rodziców Szkoły Podstawowej nr 33 im. Marii Kownackiej w Częstochowie w pełni akceptuje jego wdrożenie i realizację.

.....
(pieczęć i podpis)

Częstochowa,2017r.

Załącznik nr 3

Arkusz ewaluacyjny dla rodziców

uczniów realizujących założenia programu własnego
„Edukacja wczesnoszkolna z elementami przedsiębiorczości”

Proszę o udzielenie odpowiedzi na temat realizacji treści programu własnego *„Edukacja wczesnoszkolna z elementami przedsiębiorczości”* w roku szkolnym 2017/2018

Każdą odpowiedź proszę ocenić w skali 6-stopniowej:

1. Jak ocenia Pani/Pan stworzenie uczniom przez autora programu warunków sprzyjających rozwój przedsiębiorczości dziecka?
0 1 2 3 4 5 6
2. Czy podczas zajęć z zakresu realizacji programu Państwa dziecko chętnie i aktywnie uczestniczy w proponowanych formach: wycieczki, warsztaty, spotkania, konkursy, akcje, sprzedaże itp.
0 1 2 3 4 5 6
3. W jakim stopniu Państwa dziecko poszerzyło swoją wiedzę i umiejętności z zakresu poznania zasad przedsiębiorczości?
0 1 2 3 4 5 6
4. Jaki typ zajęć najbardziej spełnia Państwa oczekiwania i sprzyjał pracy twórczej i nabywaniu nowych umiejętności?
 - a) organizacja stoisk podczas festynów
 - b) warsztaty

- c) zajęcia w terenie
- d) prezentacje uczniów
- e) inne, jakie?.....

5. O jakie elementy chcą Państwo poszerzyć treści realizowanego programu?

.....

.....

.....

.....

Dziękuję

Załącznik nr 4

Arkusz ewaluacyjny dla uczestników (uczniów)
 realizujących założenia programu własnego
 „Edukacja wczesnoszkolna z elementami przedsiębiorczości”

Proszę o zaznaczenie odpowiedzi za pomocą minek: ☺ ☹

1. **Czy lubisz uczestniczyć organizacji i przebiegu stoisk podczas festynów szkolnych i innych uroczystości/akcji itp?**

2. **Czy podobają ci się zasady organizacji punktów sprzedaży podczas festynów: reklama, ceny, podział ról i in. ?**

3. **Jakie umiejętności z zakresu przedsiębiorczości zdobyłeś/Aś w szkole dzięki realizacji programu w szkole?**

4. **Jakich czynności związane z realizacją programu lubisz wykonywać najbardziej?**
 - a) sprzedaż produktów
 - b) pozyskiwanie sponsorów/darczyńców
 - c) wspólne wykonywanie produktów sprzedaży
 - d) obliczenia pieniężne
 - e) oszczędzanie
 - f) reklama
 - g) obliczanie zysków

h) inne (jakie?).....

Czy chcielibyście dalej realizować program „Edukacja wczesnoszkolna z elementami przedsiębiorczości”

Tak

Nie

Opracowała: mgr Marzena Łopacińska